



## ‘EMAR ve kütüphanesi araştırmacıları bekliyor’

*Faruk ESKİOĞLU*

8 Temmuz 2016 Olay Gazetesi ([www.olaygazetesi.co.uk](http://www.olaygazetesi.co.uk))

Londra’da faaliyet gösteren Emek Araştırmaları Vakfı (EMAR) ve Kütüphanesi 2014’den bu yana emek konusunda araştırmacılara “152 Fairfax Rd, London N8 0NL” adresinde hizmet veriyor.

*İşçinin Sesi* Kütüphanesi’nin 1984’de ilk profesyonel yöneticisi İsmail Büyükakan, şimdi EMAR’ın yaratıcısı ve yöneticileri arasında. Büyükakan ile geçmişten günümüze toplum kütüphanesini söyleştik.

### – *İşçinin Sesi* Kütüphanesi’yle ne zaman tanıştınız?

– 1983’de Londra’lı oldum. *İşçinin Sesi* Kütüphanesi olduğunu sonradan öğrendiğim İslington’daki 29 Parkfield Street’daki binaya gelmiştim. Bina bir harabe gibiydi ama üst katta yeşil demir rafların olduğu muazzam bir kütüphane vardı. O dönemde Greater London Council’a (GLC) Ken Livingstone başkan seçilmişti.

Bir avuç İTİB üyesinin kullandığı bir kütüphane yerine kamuya açık daha büyük bir kütüphane yapmak için GLC’ye ödenek başvurusu yapıldı. Çıkan ödenek ile de Angel metrosuna çok yakın “391 City Road”da bir binanın üst katları alındı. Fakat yeşil raflar uymadı. Raflar kesildi ve haftalarca süren İngiliz yoldaşların da bulunduğu yoğun ekip çalışmasıyla daire kütüphaneye dönüştürüldü. Sonunda 1984’de GLC, İslington belediyesi ve Londra İşçi Birliği çevresini davet ettik. Güzel bir açılış oldu.

**– Siz o dönemde mi yönetici oldunuz?**

– Fiziksel hazırlık dönemi sonunda kütüphane City Road’da açıldığında ben de ilk ‘profesyonel’ yönetici oldum. Daha sonra başka arkadaşlar geldi, görevi benden devraldı. *İşçinin Sesi* Kütüphanesi’nin bana verdiği o coşkuyu şimdi EMAR Kütüphanesi’nde yaşatmak istiyoruz.

**– Kütüphanede kaç kitap vardı ve ne tür yayınlardı?**

– Kütüphanede 10 binden fazla kitap vardı... 1970-80 dönemine ait çok sayıda Türkçe dergi koleksiyonu ve yabancı yayın vardı. Uzman bir kütüphaneydi diyebiliriz. Genellikle Türkiyelilere ya da Türkçe dilini kullananlara yönelik ti. İleriye dönük güzel projeler arasında, 1984’de o zamana kadar bizim toplumumuzda kimsenin yapmadığı bir şey yaparak elimizdeki yayınların dijital ortama dökülmesi için proje bile vardı. Ne yazık ki GLC Thatcher hükümeti tarafından kaldırılınca ödenekler de kalktı.

**– Google öncesi dönemde kütüphanenin toplum için önemini büyük olmalı?**

– City Road’daki *İşçinin Sesi* Kütüphanesi, İngiltere Türk Öğrenci Federasyonu (İTÖF) öncülüğünde öğrenci hareketinden bir çok insanı topladı. Bugün orta yaşın üzerinde pek çok beyaz gömleklili iş yapan bu kütüphanenin kullanıcısı oldu. Kütüphane *İşçinin Sesi* gazetesinin de referans kütüphanesiydi ve Türkiye ile ilgili pek çok bilgi ve raporu barındırıyordu. Ayrıca, roman, şiir türünden edebi yayınlar da vardı ve Türkçe gazeteler geliyordu. O dönemde güzel hizmet veriyorduk.

**– GLC ile birlikte ödenekler kalkınca kütüphane zora düşmüş olmalı?**

– GLC sonrasında kütüphane Balls Pound Road’daki bir binaya taşındı. O binada Londra İşçi Birliği, kadın merkezinin birimleri ve *İşçinin Sesi* Kütüphanesi yer alıyordu.

**– *İşçinin Sesi* Kütüphanesi’nin ne yazık ki hüznü sonunu atlayarak size EMAR’ı sormak istiyorum?**

– Burası uzman bir kütüphane. *İşçinin Sesi* Kütüphanesi gibi herkese değil, araştırmacılara açıktır. Türkiye, emek ve Türkiye’deki emekçiler konusunda uzman bir araştırma yapmak isteyen araştırmacılar bizimle ilişkiye geçerek kütüphaneden yararlanabilirler.

**– Derneklerin kitaplığını saymazsak EMAR benzeri topluma hizmet eden başka bağımsız bir kütüphane var mı?**

– Bilemiyorum, sanmıyorum. Şu rafta 50 ciltlik Marks-Engels koleksiyonu var. Bu tür koleksiyonlar copyright meselesi yüzünden neredeyse yalnızca parası olanın ulaşabileceği kaynaklara dönüştü. Geçen yıl, bu kitaplar dijital ortamdan ‘kaldırıldı’. Belki de bir süre sonra bulunması zorlaşacak.

**-EMAR’de kaç kitap var?**

– İngilizce ve Türkçe başta olmak üzere çeşitli dillerde 3 bine yakın kitap var. Elimizdeki kitaplar esas olarak dünya işçi sınıfına, işçi örgütlerine, sendikalara ve eski SSCB bloku ülkelerinin tarihine ilişkin.

**– Topluma mesajınız var mı?**

– Araştırmacılar kütüphanemizden ücretsiz olarak yararlanabilirler. Bunun için randevu almaları ya da e-posta ile ([bilgi@emarvakfi.org](mailto:bilgi@emarvakfi.org)) başvuru yapmaları gerekiyor. Toplum üyelerinden, yer sorunu nedeniyle, emek ve sosyalizm üzerine kaynakları (roman, şiir gibi edebi kitaplar dışında) EMAR kütüphanesine bağışlamalarını rica ediyoruz.

**– Yer sorununu nasıl çözümleyeceksiniz?**

– Korunamayacağını düşündüğümüz her şeyi tamamlandığında EMAR sitesinde araştırmacıların kullanımına sunmak üzere dijital ortama geçiriyoruz.. (EMAR Vakfı Kütüphanesi'nin dijital sorumlusu Mümin Köseoğlu da sohbele katılarak) Kitapların dijital ortama aktarılması özel bir program gerektiriyor. Biz bütçeden tasarruf etmek için programı kendimiz yazıyoruz. Süreç içinde elimizdeki bütün kaynaklar dijital ortama aktarılacak. Ayrıca EMAR Vakfı'nın başa aldığı ve öncelik verdiği iki projeden söz etmeliyiz. İlki; Türkiye işçi sınıfı – sayısal dökümü ve genel çerçevesinin ortaya çıkarılması, ikinci olarak da Sendikal Hareketin yayın ve belgelerinin elektronik kitaplıkta toplanması...

**– Peki kütüphanenin giderleri nasıl karşılanıyor? Bir desteğiniz var mı?**

– Dış finansal destek almıyor ve aramıyoruz. Kendi kaynaklarımızı, eski birikimlerimizi kişisel gönüllü çabalarımızla kullanıyoruz. Bu bina EMAR'a ait. Böylece, “temeli sağlam” olarak kimseye muhtaç olmadan çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Kafamızda “genç kütüphanecileri de aramıza katarız” diye düşüncelerimiz var. Bu bağlamda Haringey Belediyesi ile işbirliği yapabiliriz diye düşündük, fakat görünen o ki, belediye kütüphaneleri de kemer sıkma saldırısı altında, durumları iyi değil...

**– EMAR Vakfı Kütüphanesi'nden yararlanmak isteyenler size nasıl ulaşabilirler?**

– Araştırmacılar [www.emarvakfi.org](http://www.emarvakfi.org) üzerinden ya da [bilgi@emarvakfi.org](mailto:bilgi@emarvakfi.org) adresinden EMAR'la ilişkiye geçebilir, bize yaptıkları araştırma konusunda bilgi verip randevu isteyebilirler. *Emek* üzerine araştırma yapanları bekliyoruz.